

Урок

Тема. Правопис іменників жіночого роду з нульовим закінченням у початковій формі в орудному відмінку однини.

Мета :

- познайомити учнів з особливостями вимови і правопису іменників жіночого роду з нульовим закінченням у початковій формі в орудному відмінку однини;

-розвивати спостережливість, увагу учнів; виховувати любов до мови.

Обладнання : картки з групами слів, таблиця каліграфічної хвилини, таблиця «Відмінювання іменників жіночого роду в однині », опорна схема « Іменники жіночого роду з нульовим закінченням», малюнок із зображенням хліба-солі на рушнику.

Література:

1. Програма для середньої загальноосвітньої школи 1-4класи.
2. Підручник М.С. Вашуленко «Рідна мова» 4 клас.
3. О. Мельничайко «Збірник рівневих завдань» 4 клас.

Тип уроку: комбінований урок.

Хід уроку

I. Організація класу.

Хочу почати урок такими словами:

Будемо у світ знань мандрувати,

Будемо мову рідну вивчати!

Перед нами - нелегкі задачі,

Тож побажаємо собі удачі,

Терпеливості для нас.

За роботу, в добрий час!

- Сьогодні на уроці ми будемо працювати в групах: I гр. - «Мовознавці», II гр. «Розумники», III гр. - «Дослідники».

II. Актуалізація опорних знань.

1. Робота в парах.

- Діти, у вас на партах лежать аркуші , на яких написані слова (пасивність, уважність, неуважність, активність, наполегливість, старанність, спостережливість). Які з цих слів заважають вчитися? А які ви б хотіли запросити на урок? До якої частини мови належать ці слова? Як ви їх розпізнали?

2. Гра « Наш рід».

I гр. – чол. р.

II гр. – жін. р.

III гр. – середн. р .

- Зачитую слова, а учні – плескають у долоні, почувши слово свого роду.

Осінь, настрої, товариш, сонце, піч, поле, нога, книга, урок, друг, вікно, пшоно.

III. Удосконалення каліграфічних навичок.(Таблиця). Словникова робота.

IV. Повідомлення теми та мети уроку.

- Сьогодні мова знову піде про орудний відмінок. Ми розглянемо іменники жіночого роду, які у називному відмінку мають нульове закінчення. А яке ж закінчення у них буде в орудному відмінку? Про це ми дізнаємося на уроці.

V. Первинне сприймання та усвідомлення матеріалу.

1. Робота з таблицями

- Розгляньте табл. 1 відмінювання іменників жіночого роду. Які закінчення вони мають у Н. в. , а які в О. в. ?
- Пригадайте , від чого залежить закінчення іменника, коли писати – ею, -ою, -єю.
- Тепер розгляньте табл. 2. Якого роду в ній іменники?
- Що різнить першу і другу таблиці?
- Зверніть увагу на орудний відмінок. Які закінчення мають іменники у цьому відмінку?

2. Робота за малюнком на таблиці.

3. Читання правил на с. 84 підручника.

4. Робота за опорною схемою « Іменники жіночого роду з нульовим закінченням».

- Розкажіть за схемою про особливості відмінювання іменників жіночого роду з нульовим закінченням.

VI. Закріплення та осмислення нових знань.

1. Практичне застосування правила.

- Зараз перевіримо, хто з вас був уважним і зрозумів новий матеріал.

Вправа 169 – усно.

- Прочитайте, поясніть, як ви розумієте відповідь дідуся. Які закінчення мають виділені іменники? Поставте їх у початкову форму. Яке закінчення у початковій формі?

Гордістю – гордість ; печаллю – печаль.

2. Фізкультпауза для очей.

3. Вправа 170.

- Записати іменники *любов, Об, верф* у стовпчик в орудному відмінку, а через ризику подати їх звуковий запис. Після яких приголосних в іменниках жіночого роду подвоєння також не відбувається? Пригадайте, чому в цих словах в орудному відмінку пишеться апостроф?

4. Робота в групах.

- Поставити подані іменники в орудному відмінку.

I група

Молодь

повість

любов

якість

II група

Сіль

щедрість

кров

гордість

III група

Тінь

вдячність

верф

щирість

- Взаємоперевірка роботи.

- Зачитайте слова , у яких є подвоєння. Поясніть.

- Зачитайте слова, де подвоєння не потрібне, і поясніть чому.

- Зачитайте слова з апострофом.

5. Фізкультхвилинка.

Травичка росте низенька – низенька.

Дерева ростуть високі – високі.
Вітер дерева колише, гойдає.
Птахи в теплі краї летять, відлітають,
А діти за парти тихенько сідають.

VII. Закріплення та систематизація знань.

1. Робота з деформованим текстом.
 - З кожної групи слів скласти речення, ставлячи іменники жіночого роду в О. в. (Запис на картках).
Українські, господині, і, славляться, гостинність, привітність; щирість, доброта, з, гостей, вітають, і; хлібом, сіль, й, зустрічають, їх, зрадість, повага, гості, згадують, землю, українську, з.
 - Зачитайте текст який у вас вийшов.
 - Перевірте написання іменників жіночого роду в О. в.
2. Пояснювальний диктант.
 - Запишіть речення, коментуючи орфограми. Укажіть відмінки іменників. Підкресліть граматичну основу речень.

Осінньою пожежею палають гори. Весняний світанок дихає прохолодою і свіжістю. Пахне хліб любов'ю трударів.

3. Самостійна робота. Вправа 171 – вписати іменники, що в дужках та поставити в О. в. однини.

VIII. Підсумок уроку.

- Яку особливість у відмінюванні іменників жіночого роду ми сьогодні вивчали?

Гра «Постав у потрібному відмінку»

I група. Червоніє за (гора) калина.

II група. Під (тінь) каштана відпочивала бабуся.

III група. Пахне хліб (любов) трударів.

- Що повторили на уроці?

IX. Домашнє завдання.

Вправа 172, скласти звуковий запис I гр. – молоддю, II гр. – якістю, III гр. – кров'ю.

Вивчіть правила на с. 84.

Виконати тести:

1. У якому слові допущено помилку в закінченні?
замком ключом стовпом

2. Виберіть слово, в якому немає помилки.
сіллю сільно сілю

3. Яке закінчення пропущене в іменнику?
Їжак зібрався ночувати під кущ... колючого терну.
- ом -ем -єм

